

בש"פ 5257/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5257/22

לפני:

כבוד השופטת י' וילנר

המבקש:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית המשפט
המחוזי בתל אביב - יפו בע"ח 5076-08-22 מיום
3.8.2022 שניתן על-ידי כב' השופט ע' מאור

בשם המבקש:

עו"ד עלי קוואסמי

בשם המשיבה:

עו"ד יורם הירשברג

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (כב' השופט ע' מאור) בע"ח 5076-08-22 מיום 3.8.2022, אשר קיבל ערעור מטעם המדינה והורה על ביטול צו איסור הפרסום על שמו של המבקש, שהטיל בית משפט השלום בתל-אביב-יפו (כב' השופטת ל' שגב) בש"ע 54742-07-22, מכוח סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

רקע

2. נגד המבקש נפתחה חקירה פלילית בחשד לביצוע עבירות מרמה, ערמה או תחבולה לפי סעיף 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963. ביום 26.7.2022 הפכה החקירה לגלויה, ועל כן נעתר בית המשפט לבקשת המבקש להטיל צו איסור פרסום על שמו, עד לסיום החקירה, "בשים לב לכך שמדובר בחשדות הנוגעים להתנהלותו האישית ובאין חשדות הנוגעים להתנהלותו המקצועית" (להלן גם: צו איסור הפרסום).

3. נגד החלטה זו הגישה המדינה ערעור לבית המשפט המחוזי, אשר הורה על ביטול החלטתו של בית משפט השלום, משום שהמבקש לא הוכיח שהנזק שעלול להיגרם לו כתוצאה מפרסום שמו הוא נזק חמור, החורג מגדרו של הנזק הרגיל הנלווה לפרסום שמו של אדם החשוד בביצוע עבירות פליליות.

4. מכאן הבקשה שלפניי, שבמסגרתה טוען המבקש כי כתוצאה מביטול צו איסור הפרסום שהוטל על שמו - עלול להיגרם נזק עצום ובלתי הפיך לשמו הטוב, למשפחתו, לפרנסתו ולעיסוקו. בהקשר זה נטען, כי הנזק שייגרם למבקש אינו דומה לנזק הנגרם לאדם רגיל כתוצאה מפרסום שמו כחשוד בפלילים, מכיוון שהמבקש הוא פעיל חברתי ואיש ציבור, וכן לנוכח מצבו הכלכלי הקשה, והחשש כי פרסום שמו יביא אותו לחדלות פירעון, בין היתר בשים לב לגילו. אשר לגוף החשדות המיוחסים למבקש, נטען כי הם נוגעים לעסקה שביצע בחייו הפרטיים, ולא במסגרת עיסוקו כעורך דין; וכי המעשים המיוחסים לו בוצעו בתום-לב. עוד נטען, כי לא יגרם כל נזק לאינטרס הציבורי כתוצאה מאי-פרסום שמו של המבקש עד לסיום החקירה שנפתחה בעניינו. במישור הדיוני, נטען כי בית המשפט המחוזי לא אפשר למבקש ייצוג משפטי הולם.

5. המשיבה טוענת בתגובתה כי דין הבקשה להידחות על-הסף, משום שהיא אינה עומדת באמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". לגוף הדברים, המשיבה טוענת כי הנזק שעלול להיגרם למבקש מפרסום שמו בהליך הפלילי שנפתח בעניינו אינו נזק חמור יותר מהנזק הרגיל שנגרם לאדם כתוצאה מפרסום שמו כחשוד בפלילים. נוסף על כך, המשיבה טוענת כי לפני כשנתיים הורשע המבקש בעבירה של קבלת דבר בתחבולה לפי סעיף 416 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כך שממילא שמו כבר "הוכתם" בהקשר של ביצוע עבירות מרמה. עוד טוענת המשיבה כי האינטרס הציבורי מחייב שאדם המעוניין לשכור את שירותיו של עורך-דין יידע על אודות חשדות המיוחסים לעורך הדין. אשר לעוצמת החשדות המיוחסים למבקש, המשיבה מציינת כי התגלה מסמך השולל את גרסת המערער. לגבי הטענה בעניין הייצוג המשפטי, המשיבה טוענת כי המבקש, שהוא עורך-דין במקצועו, ביקש לייצג את עצמו; וכי מכל מקום - הטענות בבקשה שלפנינו, שבמסגרתה המבקש מיוצג, הן בעיקרן חזרה על הטענות שהעלה המבקש בהליכים שהתקיימו בבית משפט השלום ובבית המשפט המחוזי.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחים שהגיש המבקש, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. כידוע, רשות לערער ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים המעוררים שאלה משפטית עקרונית, או בנסיבות חריגות המצדיקות זאת לשם מניעת עיוות דין או עוול קשה. כך ככלל, וכך גם בבקשות ב"גלגול שלישי" על החלטות הנוגעות לצווי איסור פרסום (ראו, למשל: בש"פ 6806/14 חכים נ' מדינת ישראל (15.10.2014); בש"פ 5355/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 3 (5.7.2016); בש"פ 4881/17 רוטקוביץ' נ' מדינת ישראל, פס' 4 (15.6.2017); בש"פ 5602/17 סלוניםסקי נ' מדינת ישראל, פס' 5 (11.7.2017); בש"פ 1039/19 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' שופטת אלמונית, פס' 6 (13.3.2019); רע"פ 8233/21 פלוני נ' בריינר, פס' 14 (14.12.2021)).

8. עיון בבקשת רשות הערעור מעלה כי חרף ניסיון המבקש לשוות לטענותיו נופך עקרוני, הרי שקביעותיהן של הערכאות הקודמות נטועות עמוק בנסיבותיו העובדתיות הקונקרטיות של המקרה דן, והן אינן מעוררות שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, ואשר ראוי לה, לפי טיבה ומהותה, להתברר במסגרת בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי". כמו כן, אני סבורה כי לא נגרם למבקש עיוות דין, אשר דורש מתן רשות לערער.

9. למעלה מן הצורך, יוער כי אף לגוף הדברים לא מצאתי כי יש מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. בהתאם להלכה המושרשת, נקודה המוצא לעניינו היא עיקרון פומביות הדיון, המעוגן בסעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. בהתאם לעקרון זה, ככלל, פרטיו של הליך משפטי, לרבות זהות בעלי הדין - יהיו גלויים לציבור (בש"פ 6988/19 פלוני נ' הוצאת עיתון הארץ, פס' 24 לחוות-דעתה של השופטת ד' ברק-ארז (26.11.2019)). לכלל זה נקבעו מספר חריגים, הרלוונטי מהם לעניינו נקבע בסעיף 70(ה1) לחוק בתי המשפט, אשר מורה כי "בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום". איסור הפרסום, אפוא - הוא החריג, ויש לפרשו בצמצום (בש"פ 5759/04 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 658, 663 (2004)). בהתאם לכך, ובאופן קונקרטי יותר לעניינו, נפסק, כי אין בעצם העובדה שבעל הדין הוא עורך-דין ואיש משפחה כדי להצדיק החלה של החריג האמור (ראו: רע"א 2050/22 פלוני נ' פלוני, פס' 13 לחוות-דעתי (13.6.2022)). גם טענות לפגיעה כלכלית לא מצדיקות הטלת צו איסור פרסום, שכן פגיעה כזו היא חלק מהנזק הרגיל הנלווה לפרסום שמו של חשוד בפלילים (ראו לדוגמא: בש"פ 1071/10 פלוני נ' מדינת ישראל (25.2.2010)). אשר לטענה שהמשיב הוא איש ציבור, הרי שנפסק כי הפגיעה בפרטיות הכרוכה בפרסום שמו של מעורב בפלילים שהוא איש ציבור אכן גדולה יותר; אולם גם עצמת האינטרס הציבורי בפרסום רבה יותר, ומאזנת את הפגיעה האמורה (בש"פ 2211/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 10 (14.4.2015)).

אין כמובן להקל ראש בנזק שעלול להיגרם לפרנסתו של המבקש ולשמו הטוב, אולם לא שוכנעתי, כאמור, כי מדובר בנזק החורג בחומרתו מהנזק הרגיל שמאפיין פרסום שמו של חשוד בפלילים.

10. לבסוף אציין, בהתייחס לטענת המבקש כי בית המשפט המחוזי דחה את בקשתו לדחיית מועד הדיון על מנת לאפשר לו להיות מיוצג, כי אף אם ראוי היה לאפשר זאת, ואיני מביעה דעה בנדון, הרי משהגענו עד הלום, וטענות המבקש לגוף העניין הועלו על ידי עורך-דין שמייצג את המבקש, ניתן בכך, הלכה למעשה, מענה לבקשתו.

11. סוף דבר: הבקשה נדחית.

עיכוב הביצוע שניתן בהחלטתי מיום 4.8.2022 - יבוטל.

בנסיבות העניין לא ייעשה צו להוצאות.

ניתנה היום, ט"ו באלול התשפ"ב (11.9.2022).

ש ו פ ט ת
